

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ.....	ก
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	จ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	
- ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
- วัตถุประสงค์การวิจัย.....	3
- ขอบเขตของการวิจัย.....	3
- วิธีการดำเนินการวิจัย.....	3
- นิยามศัพท์.....	4
- กรอบแนวคิดวิจัย.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
1. องค์ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาพื้นบ้าน	
- ความหมายของภูมิปัญญาและภูมิปัญญาพื้นบ้าน.....	6
2. องค์ความรู้เกี่ยวกับผ้ามัดหมี่	
- วัตถุดิบและขั้นตอนการผลิต.....	11
- เครื่องมือในการทอผ้าขึ้นตีนแดง.....	17
- ลวดลายผ้าขึ้นตีนแดง.....	22
3. แนวทางการคิดประดิษฐ์ทำฟ่อน.....	28

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
- ในประเทศ.....	29
- ต่างประเทศ.....	37
3 วิธีดำเนินการวิจัย	
- ขอบเขตของการวิจัย.....	39
- ระยะเวลาดำเนินการ.....	40
- ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	41
- เครื่องมือในการใช้วิจัย.....	42
- การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	43
- การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
4 ผลการวิจัย	
- ความเป็นมาของผ้าขึ้นตีนแดง.....	45
- ภูมิปัญญาในการทอผ้าขึ้นตีนแดง.....	47
- แนวทางในการประดิษฐ์ทำพ่อนแบบพื้นบ้านอีสานใต้.....	61
5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	
- วัตถุประสงค์การวิจัย.....	78
- สรุปผลการวิจัย.....	78
- อภิปรายผล.....	83
- ข้อเสนอแนะ.....	92
บรรณานุกรม.....	93
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก รายนามผู้ให้สัมภาษณ์.....	100
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	102
ภาคผนวก ค ภาพกิจกรรมการวิจัย.....	119
ประวัติผู้วิจัย.....	125

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ตารางระยะดำเนินการวิจัย.....	36

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กี่ทอผ้า.....	20
2 การเลี้ยงหม่อนไหม.....	48
3 จื่อ.....	49
4 วงจรตัวไหม.....	50
5 รังไหม.....	51
6. การต้มรังไหม สาวไหม.....	52
7 การทำใจไหม.....	53
8 ไหมดิบ.....	53
9 ไหมที่ย้อมสี.....	55
10 วิธีการ การมัดหมี่.....	56
11 การมัดหมี่ที่เสร็จสมบูรณ์.....	56
12 การฟอกย้อมด้วยสีธรรมชาติ.....	57
13. อัก.....	58
14. กี่หรือหูก.....	60
15 ทำสาระยั้ง.....	62
16 ทำเชือก.....	62
17 ทำเชือก ๆ	62
18 ทำเชือก.....	62
19 ทำเชือก.....	62
20 ทำกัจฉะ.....	63
21 ทำอันของสนน็อบ.....	63
22 ทำปั่นแซร์.....	64
23 ทำเชือก.....	64
24 ทำเชือก.....	64

สารบัญภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
25 ทำรับ (อมตูก).....	64
26 ทำเชื่อม.....	64
27 ทำอมตูก.....	64
28 ทำมงกวีลจองไต.....	65
29 ทำเชื่อม.....	65
30 ทำเชื่อม.....	65
31. ลักษณะการใช้มือ แบบที่ 1	65
32 ลักษณะการใช้มือแบบที่ 2	65
33. ลักษณะการใช้เท้าแบบเรือมอัปสรา.....	66
34. ลายเศรณุกษัตริย์.....	66
35. ทำฟ้อนอีสานใต้ (ท่าที่ 1).....	67
36 ลายนาค 9 เศียร	68
37 ทำฟ้อนอีสานใต้ (ท่าที่ 2)	68
38 แนวคิดทำอมตูก.....	68
39 ลายบันไดสวรรค์.....	69
40 ทำฟ้อนอีสานใต้ (ท่าที่ 3)	69
41 ลายนกยูง.....	70
42 ทำฟ้อนอีสานใต้ (ท่าที่ 4).....	70
43 ทำปิ่นแฮร์ (ท่าเชื่อม).....	70
44 ทำกัจฉะเจก.....	70
45 ลายพญานาคคู่	71
46 ทำฟ้อนอีสานใต้ (ท่าที่ 5)	71
47 ทำรับทำอมตูก.....	71
48 ลายเม็ดมะขาม.....	72

สารบัญภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
49 ทำพ็อนอีสานใต้ (ทำที่ 6).....	72
50 ทำเชื่อมทำอมตุก.....	72
51 ลายช้าง.....	73
52 ทำพ็อนอีสานใต้ (ทำที่ 7).....	73
53 ทำอันของสนเน็อบ.....	74
54 ทำมังกิ้วลจองได.....	74
55 ลายขอ.....	75
56 ทำพ็อนอีสานใต้ (ทำที่ 8)	75
57 ทำเชื่อมมังกิ้วลจองได	75
58 ลายขอกาหลง.....	76
59 ทำพ็อนอีสานใต้ (ทำที่ 9).....	76
60 ทำกัจญแจก	76
61 ลายตะขอหวีกกล้วย	77
62 ทำพ็อนอีสานใต้ (ทำที่ 10)	77
63 ทำเชื่อมมังกิ้วลจองได	77
64 กลุ่มทอผ้าซิ่นตีนแดง บ้านหัวสะพาน อำเภอพุทไธสง จังหวัดบุรีรัมย์.....	120
65 กลุ่มชาวบ้านทอผ้าซิ่นตีนแดง บ้านหัวสะพาน อำเภอพุทไธสง จังหวัดบุรีรัมย์	120
66 คณะผู้ช่วยวิจัย นักศึกษาสาขาวิชานาฏศิลป์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	121
67 ชาวบ้านสาธิตวิธีการทอผ้าซิ่นตีนแดง.....	121
68 ชาวบ้านอธิบายขั้นตอนในการปลูกไหม เลี้ยงหม่อนไหม กรรมวิธีในการผลิต	122
69 ชาวบ้านสาธิตการต้มไหม ดึงไหมสาวไหม.....	122
70 ชาวบ้านอธิบายการสร้างลวดลายของผ้าซิ่นตีนแดง.....	123
71 ชาวบ้านนำผ้าซิ่นตีนแดงแบบสำเร็จ ที่เป็นลวดลายแบบอนุรักษ์ ลายนกยูง และลายช้าง.....	123

สารบัญภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
71	สัมภาษณ์ความเป็นมาของชุดการแสดงอีสานใต้	124
72	สัมภาษณ์ แม่แก่นจันทร์ นามวัฒน์ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านศิลปะการแสดงพื้นบ้านอีสานใต้	124